

ТОКТОМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2012-жылдын 20-февралы, № 136

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекция жөнүндө

Кыргыз республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 12-январындагы № 12 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу мамлекеттик башкаруу органдары жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн карамагындагы башка уюмдар жөнүндө” жана 2012-жылдын 10-февралындагы № 87 “Кыргыз Республикасынын аткаруучу бийлик органдарын реформалоого байланыштуу уюштуруу чаралары жөнүндө” токтомдоруна ылайык Кыргыз Республикасынын Өкмөтү токтом кылат:

1. Төмөнкүлөр бекитилсин:

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекция жөнүндө жобо, 1-тиркемеге ылайык;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекциянын башкаруу схемасы, 2-тиркемеге ылайык.

2. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекция:

- штаттык бирдиктерди, документтерди жана финансылык ресурстарды Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-февралындагы № 87 “Кыргыз Республикасынын аткаруучу бийлик органдарын реформалоого байланыштуу уюштуруу чаралары жөнүндө” токтомуна ылайык белгиленген тартипте кабыл алсын;

- товардык-материалдык баалуулуктарды кабыл алуу боюнча башка маселелерди чечсин;

- ушул токтомдон келип чыгуучу нормативдик укуктук актылардын долбоорлорун эки айлык мөөнөттө иштеп чыксын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө киргизсин.

3. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп эсептелсин:

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2007-жылдын 15-августундагы № 334 “Кыргыз Республикасынын Өнөр жай, энергетика жана отун ресурстары министрлигине караштуу Энергетика жана газ боюнча мамлекеттик инспекциянын маселелери” жөнүндө токтому, 2012-жылдын 1-апрелинен баштап;

ТОКТОМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ

от 20 февраля 2012 года № 136

О Государственной инспекции по экологической и технической безопасности при Правительстве Кыргызской Республики

В соответствии с постановлениями Правительства Кыргызской Республики «Об органах государственного управления при Правительстве Кыргызской Республики и других организациях в ведении Правительства Кыргызской Республики» от 12 января 2012 года № 12 и «Об организационных мерах в связи с реформированием органов исполнительной власти Кыргызской Республики» от 10 февраля 2012 года № 87 Правительство Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить:

- Положение о Государственной инспекции по экологической и технической безопасности при Правительстве Кыргызской Республики, согласно приложению 1;

- схему управления Государственной инспекции по экологической и технической безопасности при Правительстве Кыргызской Республики, согласно приложению 2.

2. Государственной инспекции по экологической и технической безопасности при Правительстве Кыргызской Республики:

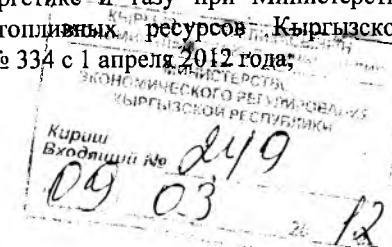
- в установленном порядке принять штатные единицы, документацию и финансовые ресурсы в соответствии постановлением Правительства Кыргызской Республики «Об организационных мерах в связи с реформированием органов исполнительной власти Кыргызской Республики» от 10 февраля 2012 года № 87;

- решить иные вопросы по приему товарно-материальных ценностей;

- в двухмесячный срок разработать и внести в Правительство Кыргызской Республики проекты нормативных правовых актов Кыргызской Республики, вытекающих из настоящего постановления.

3. Признать утратившими силу:

- постановление Правительства Кыргызской Республики «Вопросы Государственной инспекции по энергетике и газу при Министерстве промышленности, энергетике и топливных ресурсов Кыргызской Республики» от 15 августа 2007 года № 334 с 1 апреля 2012 года;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 9-февралындагы № 82 “Кыргыз Республикасынын Эмгек, ишке орноштуруу жана миграция министрлигинин алдындагы Мамлекеттик эмгек инспекциясы жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 19-февралындагы № 108 “Кыргыз Республикасынын Жаратылыш ресурстар министрлигине караштуу Өнөр жай коопсуздугу жана кен көзөмөлү боюнча мамлекеттик инспекция жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-августундагы № 443 “Кыргыз Республикасынын Жаратылыш ресурстар министрлигинин алдындагы Жерди пайдаланууну жана коргоону мамлекеттик контролдоо боюнча жер инспекциясы жөнүндө” токтому.

4. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн баштап күчүнө кирет.

Премьер-министр

Ө.Бабанов

- постановление Правительства Кыргызской Республики «О Государственной инспекции труда при Министерстве труда, занятости и миграции Кыргызской Республики» от 9 февраля 2010 года № 82;

- постановление Правительства Кыргызской Республики «О Государственной инспекции по надзору за промышленной безопасностью и горному надзору при Министерстве природных ресурсов Кыргызской Республики» от 19 февраля 2010 года № 108;

- постановление Правительства Кыргызской Республики «О Земельной инспекции по государственному контролю за использованием и охраной земель при Министерстве природных ресурсов Кыргызской Республики» от 3 августа 2011 года № 443.

4. Настоящее постановление вступает силу со дня официального опубликования.

Премьер-министр

О. Бабанов

**Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык
жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекция
жөнүндө жобо**

1. Жалпы жоболор

1. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекция (мындан ары – Мамэкоотехинспекция) экологиялык жана техникалык коопсуздук маселелери боюна мамлекеттик контролдоону жана көзөмөлдөөнү ишке ашыруучу ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган болуп саналат.

2. Мамэкоотехинспекция өз ишинде Кыргыз Республикасынын Конституциясын, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, башка ченемдик укуктук актыларды, эл аралык укуктун жалпы таанылган принциптерин жана ченемдерин, Кыргыз Республикасы катышуучу болуп эсептелген, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерди, ошондой эле ушул Жобону жетекчиликке алат.

3. Мамэкоотехинспекция юридикалык жак болуп саналат, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик гербинин сүрөтү түшүрүлгөн, мамлекеттик жана орус тилдеринде өзүнүн аталышы бар мөөрү, белгиленген үлгүдөгү башка мөөрлөрү, штамптары жана бланктары, ошондой эле алыш-бериш эсептери бар.

4. Мамэкоотехинспекция өз ишин Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жетекчилигинде жүргүзөт, башка мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен байланышта иштейт.

2. Мамэкоотехинспекциянын максаты

5. Адамдардын өмүрүнүн жана ден соолугунун, жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүнүн, курчап турган чөйрөнүн коопсуздугунун нормаларын жана талаптарын камсыз кылууга мамлекеттик контролдоону жана көзөмөлдөөнү ишке ашыруу жана терс кесепеттерин алдын алуу Мамэкоотехинспекциянын максаты болуп саналат.

3. Мамэкоотехинспекциянын милдеттери

6. Төмөнкүлөр Мамэкоотехинспекциянын милдеттери болуп эсептелет:
- ченемдик укуктук актылардын, продукцияга (объекттерге) жана/же алар менен байланыштуу өндүрүш, курулуш, монтаждоо, жөндөө, эксплуатациялоо, сактоо, ташуу, пайдалануу, сатуу, көмүү, жайгаштыруу жана утилдештирүү процесстерине карата механикалык, сейсмикалык, өрт,

ПОЛОЖЕНИЕ
о Государственной инспекции по экологической и технической
безопасности при Правительстве Кыргызской Республики

1. Общие положения

1. Государственная инспекция по экологической и технической безопасности при Правительстве Кыргызской Республики (далее - Госэкоотехинспекция) является уполномоченным государственным органом исполнительной власти, осуществляющим государственный надзор и контроль по вопросам экологической и технической безопасности.

2. Госэкоотехинспекция в своей деятельности руководствуется Конституцией Кыргызской Республики, законами Кыргызской Республики, иными нормативными правовыми актами, общепризнанными принципами и нормами международного права, международными договорами, вступившими в установленном законом порядке в силу, участницей которых является Кыргызская Республика, а также настоящим Положением.

3. Госэкоотехинспекция является юридическим лицом, имеет печать с изображением Государственного герба Кыргызской Республики и своим наименованием на государственном и официальном языках, иные печати, штампы и бланки установленного образца, а также расчетный счет.

4. Госэкоотехинспекция осуществляет свою деятельность под руководством Правительства Кыргызской Республики, взаимодействует с другими государственными органами и органами местного самоуправления.

2. Цель Госэкоотехинспекции

5. Целью Госэкоотехинспекции является осуществление государственного надзора и контроля за обеспечением соблюдения норм и требований безопасности жизни и здоровья людей, животного и растительного мира, окружающей среды и предупреждение негативных последствий.

3. Задачи Госэкоотехинспекции

6. Задачами Госэкоотехинспекции являются:
- государственный надзор и контроль за соблюдением требований нормативных правовых актов, технических регламентов по механической, сейсмической, пожарной, экологической, промышленной, энергетической, биологической, химической и радиационной безопасности в отношении

экологиялык, өнөр жай, энергетикалык, биологиялык, химиялык жана радиациялык коопсуздук боюнча техникалык регламенттердин талаптарын сактоого мамлекеттик контролдоо жана көзөмөлдөө;

- жарандардын эмгек укуктарын, ошондой эле эмгекти коргоо талаптарын сактоону камсыз кылууга көзөмөл;

- өзүнүн компетенциясынын чектеринде эл аралык макулдашуулар боюнча милдеттенмелерди аткарууну камсыз кылуу;

- колдонулуп жаткан жер мыйзамдарына ылайык мамлекеттин жана жарандык-укуктук жер мамилелеринин бардык катышуучуларынын кызыкчылыктарын коргоо.

4. Мамэкоптехинспекциянын функциялары

7. Мамэкоптехинспекция ишинин белгиленген чөйрөсүндө төмөнкү функцияларды аткарат:

1) көзөмөлдөө жана контролдоо функциялары:

Төмөнкүлөрдүн сакталышына көзөмөлдүктү белгиленген тартипте ишке ашырат:

- Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарынын жана эмгекти коргоо маселелери боюнча башка ченемдик укуктук актылардын;

- курчап турган чөйрөнү коргоонун жана жаратылыш ресурстарынын пайдаланылышынын;

- жаратылыш коргоо мыйзамынын, жаратылыш пайдалануунун белгиленген эрежелеринин, лимиттеринин, квоталарынын жана ченемдеринин, булгоочу заттардын ыргытылышынын жана бүркүлүп чыгышынын жана курчап турган жаратылыш чөйрөсүнө калдыктарды жайгаштыруунун ченемдеринин;

- курчап турган чөйрөнү коргоо, жардыруу иштерин жүргүзүү, топтогучтарды, шлам калдыгын сактоо жайларын, террикондорду, жараксыз катмарларды, таштандыларды жайгаштыруу жана эксплуатациялоо, ошондой эле геологиялык чалгындоо иштерин, мал айдоону жана жаратылыш комплекстерине таасир тийгизүү менен байланыштуу болгон башка иштерди жүзөгө ашыруу; өсүмдүктөрдү коргоо каражаттарын, алардын өсүшүнүн стимуляторлорун, минералдык жер семирткичтерди, башка химиялык заттарды, препараттарды, анын ичинде экономиканын айрым тармактарында колдонууга уруксат берилген радиоактивдүү заттарды ташуу, сактоо жана колдонуу; жаратылыш коргоо курулмаларын эксплуатациялоодо жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу боюнча талаптардын;

- кооптуу өндүрүш объекттерин курууда, кеңейтүүдө, реконструкциялоодо, техникалык жактан кайра жабдууда, эксплуатациялоодо, консервациялоодо жана жоюуда, кооптуу өндүрүш объекттеринде колдонулуучу техникалык түзүлүштөрдү даярдоодо,

продукции (объектов) и/или связанных с ней процессов производства, строительства, монтажа, наладки, эксплуатации, хранения, перевозки, использования, реализации, захоронений, размещений и утилизации;

- надзор за обеспечением соблюдения трудовых прав граждан, а также требований охраны труда;

- обеспечение исполнения обязательств по международным соглашениям в пределах своей компетенции;

- защита интересов государства и всех участников гражданско-правовых земельных отношений в соответствии с действующим земельным законодательством.

4. Функции Госэкоптехинспекции

7. Госэкоптехинспекция в установленной сфере деятельности выполняет следующие функции:

1) функции надзора и контроля:

Осуществляет в установленном порядке надзор за соблюдением:

- трудового законодательства Кыргызской Республики и иных нормативных правовых актов по вопросам охраны труда;

- охраны окружающей среды и использования природных ресурсов;

- природоохранного законодательства, установленных правил, лимитов, квот и норм природопользования, нормативов выбросов и сбросов загрязняющих веществ и размещения отходов в окружающей природной среде;

- требований по охране окружающей среды, проведению взрывных работ, размещению и эксплуатации накопителей, шламохвостохранилищ, терриконов, отвалов, свалок, а также при осуществлении геологоразведочных работ, скотопрогона и других работ, связанных с воздействием на природные комплексы; при транспортировке, хранении и применении средств защиты растений, стимуляторов их роста, минеральных удобрений, других химических веществ, препаратов, в том числе радиоактивных, использование которых разрешается в отдельных отраслях экономики; при эксплуатации природоохранных сооружений;

- требований промышленной безопасности при строительстве, расширении, реконструкции, техническом перевооружении, эксплуатации, консервации и ликвидации опасных производственных объектов, изготовлении, монтаже, наладке, обслуживании и ремонте технических устройств, применяемых на опасных производственных объектах, транспортировании опасных веществ на опасных производственных объектах;

- требований земельного законодательства о недопущении самовольного занятия земельных участков, самовольного обмена земельными участками и использования земельных участков без оформленных на них в установленном порядке правоустанавливающих и правоудостоверяющих документов, а также без документов, разрешающих осуществление хозяйственной деятельности;

- требований земельного законодательства и градостроительных норм об

монтаждоодо, жөндөөдө, тейлөөдө жана оңдоодо, кооптуу өндүрүш объекттеринде кооптуу заттарды ташууда өнөр жай коопсуздугунун талаптарынын;

- жер участкакорун өзүм билемдик менен ээлеп алууга, жер участкакорун өзүм билемдик менен алмашууга жана жер участкакорун аларга белгиленген укук белгилөөчү жана укук ырастоочу документтерди жол-жоболоштуруусуз, ошондой эле чарбалык иштерди жүзөгө ашырууга уруксат берген документтерсиз пайдаланууга жол берилбестиги жөнүндө жер мыйзамдарынын талаптарынын;

- жерлерди максаттуу багыттары боюнча пайдалануу (шаарлардын, калктуу конуштардын негизги пландарына ылайык) тууралуу жер мыйзамдарынын жана шаар курулуш ченемдеринин аткарылышына жана жерлерди максаттуу багыттары боюнча пайдалануу үчүн жарактуу абалга келтирүү боюнча милдеттенмелердин;

- жер участкакорунун чек белгилеринин болушу жана сакталышы боюнча талаптардын;

- жер казынасын пайдалануу менен байланышкан иштерди коопсуз жүргүзүүнүн талаптарынын;

- пайдалуу кендерге чалгындоо жүргүзүүдө жана иштеп чыгууда жана иштелип чыккан жер алдындагы казмалардын жана табигый жер алдындагы боштуктарды чарбалык муктаждыктар үчүн пайдаланууда маркшейдердик жана геологиялык иштерди (коопсуздукту камсыз кылуу бөлүгүндө) жүргүзүүнүн эрежелеринин;

- басым алдында иштеген буу казандарын (а.и.электроддук буу казандардын) жана идиштерди, суу ысыткыч казандарын, газдаштырылган казандарын, буу жана ысык суу өтүүчү I, II, III категориядагы түтүктөрдү, мунайпродукттары менен газдарды сактоочу жана берүүчү техникалык каражаттар менен жабдууларды, шаарлардагы, шаар тибиндеги поселкалардагы жана айыл жерлериндеги газ менен камсыздоочу системаларды, ошондой эле аммиак, суюк хлор, табигый жана суюлтулган (пропан-бутан) газдарды сактоого, ташып-жеткирүүгө жана пайдаланууга байланышы бар объектилерде иш жүргүзүүлөрдү, баллондорду кычкылтек, көмүр кислотасы, аргон, ацетилен менен толтуруучу станцияларды, суутек станцияларын, металлдарды газ жалыны менен иштетүүчү постторду, жүк көтөргүч крандарды, көтөргүчтөрдү, лифттерди (аз жүк көтөрүүчүлөрдөн башкасын), эскалаторду, фуникулерду, жүргүнчүлөрдү жана жүк ташуучу асма жолдорду долбоорлоодо, жасап чыгарууда, курууда, диагностикалоодо, реконструкциялоодо, монтаждоодо, ишке киргизүү-жөнгө салууда, оңдоодо жана пайдаланууда коопсуздук боюнча талаптардын;

- электр түйүндөрүнүн жана электр жабдууларынын курулушунда, монтаждоодо жана жөнгө салууда коопсуз эксплуатациялоо эрежелеринин талаптарынын;

использовании земель по их целевому назначению (в соответствии с генеральным планом городов, населенных пунктов) и выполнении обязанностей по приведению земель в состояние, пригодное для использования по целевому назначению;

- требований по наличию и сохранности межевых знаков границ земельных участков;

- требований безопасного ведения работ, связанных с пользованием недрами;

- правил проведения маркшейдерских и геологических работ (в части обеспечения безопасности) при разведке и разработке месторождений полезных ископаемых и при использовании отработанных горных выработок и естественных подземных полостей для хозяйственных нужд;

- требований по безопасности при изготовлении, строительстве, диагностировании, реконструкции, монтаже, пуско-наладке, ремонте и эксплуатации: паровых котлов (в т.ч. электродных) и сосудов, работающих под давлением, водогрейных котлов, газифицированных котлов, трубопроводов для пара и горячей воды I, II, III категории, оборудования и средств для хранения и отпуска нефтепродуктов и газов, систем газоснабжения в городах, поселках городского типа и сельской местности, а также при ведении работ на объектах, связанных с транспортировкой, хранением и использованием природного и сжиженного (пропан-бутан) газов, жидкого хлора и аммиака, станций наполнения баллонов кислородом, углекислотой, аргонном, ацетиленом, водородных станций, постов газопламенной обработки металлов, грузоподъемных кранов, подъемников (вышек), лифтов (кроме малых грузовых), эскалаторов, фуникулеров, подвесных пассажирских и грузовых канатных дорог;

- требований правил безопасной эксплуатации при строительстве, монтаже и наладке электрических сетей и электрооборудования;

- энергоснабжающими организациями, промышленными и другими предприятиями, организациями, учреждениями и бытовыми потребителями требований правил устройства электрических установок, правил технической эксплуатации газовых, электрических и теплоиспользующих установок и безопасной их эксплуатации, правил пользования и учета природного газа, электрической и тепловой энергии, технических требований и других нормативных правовых актов;

- требований к допустимому шуму, вибрациям и звукоизоляции в жилых, общественных и производственных зданиях;

- проектных решений, требований технических регламентов, строительных норм и правил, государственных стандартов и технических условий при производстве строительно-монтажных работ, реконструкции объектов, установке рекламно-информационных щитов, по качеству применяемых строительных материалов, конструкций и изделий физическими и юридическими лицами, независимо от их ведомственной принадлежности, форм

- электр орнотмолорунун түзүлүшүнүн эрежелеринин, газ, электр жана жылуулук пайдалануучу орнотмолордун техникалык эксплуатациясынын жана аларды коопсуз пайдалануунун эрежелеринин, жаратылыш газын, электр жана жылуулук энергиясын пайдалануунун жана эсепке алуунун эрежелеринин талаптарын, техникалык талаптардын жана башка ченемдик укуктук актылардын энергия жабдуучу уюмдар, өнөр жай жана башка ишканалар, уюмдар, мекемелер жана турмуш-тиричилик керектөөчүлөр тарабынан;

- турак жай, коомдук жана өндүрүш имараттарында жол берилген ызы-чууга, термелүү кыймылына жана үн изоляциясына коюлган талаптардын;

- объекттердин курулуш-монтаждоо иштеринде, реконструкциялоодо, жарнак-маалыматтык такталарын орногууда ведомстволук таандыктыгына, менчигинин түрүнө карабастан жеке жана юридикалык жактар колдонушкан курулуш материалдарынын, конструкциялардын жана буюмдардын сапаты боюнча, ошондой эле курулушу бүткөн объекттерди пайдаланууга кабыл алууну уюштурууда долбоордук чечимдердин, техникалык регламенттердин, курулуш ченемдеринин жана эрежелеринин, мамлекеттик стандарттардын, техникалык шарттардын талаптарынын.

Төмөнкүлөргө контролдукту белгиленген тартипте ишке ашырат:

- курчап турган жаратылыш чөйрөсүнө булгоочу заттардын ыргытылышынын жана бүркүлүп чыгышын тазалоо үчүн курулмалардын, жабдуунун жана аппаратуранын курулушу жана аны эксплуатациялоого киргизүү, булгануу булактарын ыргытууларды жана бүркүлүп чыгууларды контролдоочу жана жөнгө салуучу приборлор менен жабдуу; жерлерди рекультивациялоо жана аларды арналышы боюнча пайдалануу үчүн өз учурунда өткөрүп берүү, кыртышты өндүрүш калдыктарынан, уулуу химикаттардан жана башка химиялык (анын ичинде радиоактивдүү) заттардан булгануусунан, курулуш учурунда, пайдалуу кендерди иштетүүдө, изилдөө иштерди жүргүзүүдө жердин башка булгануусунан коргоо; жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүнүн, анын ичинде жоголуу коркунучу астында турган жана Кыргыз Республикасынын Кызыл китебине киргизилген баалуу объекттерди коргоо, кайра өндүрүү жана калыбына келтирүү боюнча чаралардын аткарылышына;

- жаратылыш коргоо курулмаларынын жана түзүлүштөрүнүн абалына жана ишинин натыйжалуулугуна;

- өндүрүш жана башка муктаждыктар үчүн атмосфера абасын, жаратылыш объекттерин кайра түзүү жана ландшафттарды түзүү менен байланышкан чарбалык иштерде жер жана токой ресурстарын сарамжалдуу пайдаланууга;

- өндүрүш жана керектөө калдыктарын жайгаштырууга;

- мунай продукттарынын коопсуздугун камсыз кылуу боюнча

собственности, а также организации приема в эксплуатацию законченных строительством объектов.

Осуществляет в установленном порядке контроль за:

- выполнением мер по строительству и вводу в эксплуатацию сооружений, оборудования и аппаратуры для очистки сбросов и выбросов загрязняющих веществ в окружающую природную среду, оснащению источников загрязнения приборами контроля и регулирования сбросов и выбросов; рекультивации земель и своевременной передаче их для использования по назначению, защите почв от загрязнения отходами производства, ядохимикатами и другими химическими веществами (в том числе радиоактивными), иной порчи земель при строительстве, разработке полезных ископаемых, проведении изыскательских работ; охране, воспроизводству и восстановлению объектов животного и растительного мира, в том числе ценных, а также находящихся под угрозой исчезновения и занесенных в Красную книгу Кыргызской Республики;

- состоянием и эффективностью работы природоохранных сооружений и устройств;

- рациональным использованием атмосферного воздуха для производственных и иных нужд, земельных и лесных ресурсов при хозяйственной деятельности, связанной с преобразованием природных объектов и формированием ландшафтов;

- размещением отходов производства и потребления;

- выполнением обязательных требований по обеспечению безопасности нефтепродуктов;

- исполнением требований Конвенции по международной торговле видами дикой фауны и флоры, находящимися под угрозой исчезновения (CITES), в части ввоза и вывоза в (за) пределы Кыргызской Республики;

- достоверностью земельного баланса, сведений об использовании земель, а также о наличии свободного земельного фонда, представляемых органами местного самоуправления и местными государственными администрациями;

- своевременным и качественным выполнением мероприятий по улучшению земель, предотвращению и ликвидации последствий эрозии почвы, засоления, заболачивания, подтопления, опустынивания, иссушения, переуплотнения, захламления, загрязнения и других процессов, вызывающих деградацию земель;

- выполнением рекультивации земельных участков, с нарушенным почвенным покровом, по подготовке проекта рекультивации и включения в проект финансовых затрат на восстановление земель;

- выполнением проектов землеустройства, других проектов и мероприятий по предотвращению и ликвидации процессов, вызывающих загрязнение и деградацию земель, использованию и охране земель;

- изменением количественного и качественного состояния земель;

- своевременным возвратом земель, предоставленных во временное пользование;

милдеттүү талаптарды аткарууга;

- Кыргыз Республикасына алып келүү жана анын чегинен сыртка ташып чыгуу бөлүгүндө, жоголуу коркунучу астында турган, жапайы фаунанын жана флоранын түрлөрүн эл аралык сатуу боюнча конвенциянын (CITES) талаптарын аткарууга;

- жер балансынын, жерлерди пайдалануу тууралуу, ошондой эле жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана жергиликтүү мамлекеттик администрациялар тарабынан берилүүчү бош жер фондунун болушу жөнүндө маалыматтардын аныктыгына;

- жерди жакшыртуу, кыртыштын бузулуу, шор басуу, саз каптоо, суу басуу, чөлгө айлануу, кургакчылык, катып калуу, булгануу жана жердин бузулушуна алып келүүчү башка процесстердин кесепеттерин болтурбоо жана жоюу боюнча иш чаралардын өз убагында жана сапаттуу аткарылышына;

- рекультивация долбоорун даярдоо жана долбоорго жерди калыбына келтирүүгө финансы чыгымдарын киргизүү боюнча жер кыртышы бузулган жер участкаларын рекультивациялоонун аткарылышына;

- жер курулуш долбоорлорунун, жерлерди пайдалануу жана коргоо, жерлердин булганышына жана бузулушуна алып келүүчү процесстердин алдын алуу жана жоюу боюнча башка долбоорлордун жана иш-чаралардын аткарылышына;

- жерлердин сандык жана сапаттык абалынын өзгөрүүлөрүнө;

- убактылуу пайдаланууга берилген жерлердин өз учурунда кайтарылып берилишине;

- аңчылык жерлерин реконструкциялоо, аңчылык жаныбарларынын жашоо шарттарын жакшыртуу, куштарды жасалма өстүрүү боюнча иш-чараларды кошо алганда, биотехникалык иш-чараларды аткарууга;

- уюмдардын, тоодогу куткаруучу, газдан сактоочу жана оргумаларга каршы түзүлүштөрдүн, кырсыктан сактоо кызматтардын мүмкүн боло турган кырсыктардын кесепеттерин жоюуга даярдыгына;

- жардыруу иштеринде пайдаланылуучу өнөр жайлык жардыргыч материалдарды, жөнөкөй жардыргыч заттарды, жабдууну жана приборлорду иштеп чыгууга, даярдоого, сыноого, сактоого, эсепке алууга, пайдаланууга жана жок кылууга;

- жер алдындагы транспорттук жана гидротехникалык объекттердин курулушуна жана эксплуатациясына, калдык, гидроташтанды жана шлам чарбасынын эксплуатациясына;

- иштелип чыккан кен казылмаларын жана табигый жер алдындагы боштуктарды чарбалык муктаждыктар үчүн пайдаланууга;

- өндүрүштөрдү жарылуу, жарылуу өрт кооптуулук боюнча тиешелүү категорияларга келтирүүнүн тууралыгына жана өндүрүштөрдү бир категориядан башкасына өткөрүүнүн тууралыгына, колдонулуп жаткан жабдуусунун жарылуу коркунучу бар аралашмалардын

- выполнением мероприятий, указанных в технических условиях, производением допуска к эксплуатации вновь вводимых и реконструируемых электроустановок, согласно нормативным правовым документам;

- соответствием завершённым строительством объектов проектам и нормативным правовым актам;

- соответствием выдачи заключений в части требований пожарной безопасности по проектам стандартов и технических условий;

- выявлением критических экологических ситуаций и источников экологической опасности, природных комплексов, флоры и фауны;

- выявлением, пресечением и предотвращением фактов нарушений правил, сроков и способов охоты, использования охотничьей продукции и других противоправных действий, наносящих ущерб животному и растительному миру;

- использованием детского труда;

- выполнением требований норм и правил пожарной безопасности предприятиями, учреждениями и организациями независимо от их форм собственности и ведомственной принадлежности, а также должностными и физическими лицами;

- соответствием требований пожарной безопасности товаров, работ и услуг.

2) функции поддержки:

- осуществляет в установленном порядке техническое сотрудничество с Международным агентством по атомной энергии (МАГАТЭ) по вопросам проведения контроля и надзора в области атомной и радиационной безопасности совместно с уполномоченными органами;

- назначает представителей Госэкотехинспекции для участия в работе комиссий по вопросам, затрагивающим экологическую и техническую безопасность;

- принимает участие в согласовании соответствующих документов при переводе (трансформации) земель из одной категории в другую и из одного вида угодий в другой;

- участвует в рассмотрении споров по земельным вопросам;

- участвует в оперативном расследовании и устранении причин и последствий межсистемных, системных, локальных аварий и технологических нарушений в работе энергосистем, с разработкой мероприятий по предотвращению в последующем аналогичных нарушений, а также при вводе в эксплуатацию энергооборудования, линий электропередачи энергопредприятий и потребителей;

- анализирует обстоятельства, причины выявленных нарушений, ведет контроль по их устранению и восстановлению нарушенных прав граждан;

- принимает участие в анализе состояния и причин производственного травматизма и профессиональной заболеваемости, разрабатывает предложения по их предупреждению;

- ведет разъяснительную работу о трудовых правах работников, содействует обучению работодателей и работников по охране труда;

категорияларына жана тобуна, жарылуу кооптуулугу бар зоналардын классына туура келерин текшерет, уюмдардын сунуштары менен газ боюнча кооптуулугу бар шахталардын (кендердин) категорияларын аныктайт, аларды чаңы боюнча, тоо тектердин, кендердин, көмүрдүн жана газдын бүркүлүп чыгуулары боюнча, жер астындагы кыртыштардын урашы боюнча кооптууларга киргизет жана шахталардын (кендердин) бир категориядан экинчисине которулушун бекитет;

- өнөр жай коопсуздугу боюнча ведомстволук кызматтарды туура уюштурууга (өндүрүштүк контролдоо), ушул кызматтардагы кызматкерлердин квалификациялык талаптарга ылайык келишине, ошондой эле алардын ишти бардык жагынан жетишерлик алып барышына;

- техникалык регламенттерди сактоо бөлүгүндө геологиялык чалгындоо, кен жана бургулоо жумуштарынын бардык түрлөрүнүн туура жүргүзүлүшүнө жана жер астындагы казылмалардын урап түшүшүн болтурбоо жана коопсуздукту камсыздоо менен байланыштуу болгон атайын калтырылган жер катмарынын бузулбаган бөлүкчөлөрүнүн бардык түрлөрүнүн параметрлерин аныктоого;

- лицензиялардын, уруксат берүүлөрдүн, күбөлүктөрдүн жана макулдашуулардын иштөө шарттарынын аткарылышына;

- отунду, газды, электр жана жылуулук энергиясын өндүрүүдө, берүүдө, бөлүштүрүүдө жана керектөөдө аларды сарамжалдуу пайдаланууга;

- жаңы даярдалуучу, реконструкциялануучу, оңдолуп чыккан жана жеткирилүүчү энергия жабдуунун натыйжалуулугу жана эксплуатациялоо коопсуздугу бөлүгүндө ченемдерге, техникалык регламенттерге жана башка ченемдик укуктук актыларга туура келүүсүнө, ишканалар, уюмдар жана мекемелер тарабынан колдонуудагы жана колдонууга киргизилип жаткан, ошондой эле реконструкцияланып жана модернизацияланып жаткан энергия сыйымдуу орнотмолордун жана жабдуунун энергетикалык сыноолорун жүргүзүүгө;

- укуктук документтердин ченемдерине ылайык техникалык шарттарда көрсөтүлгөн иш-чаралардын аткарылышына, жаңыдан киргизилген жана реконструкцияланган электр түзүлүштөрүн пайдаланууга уруксат берүүгө;

- курулушу бүткөн объекттердин долбоорлорунун жана ченемдик укуктук актылардын туура келүүсүнө;

- стандарттардын жана техникалык шарттардын долбоорлору боюнча өрт коопсуздугунун талаптары бөлүгүндө корутундуларды берүүнүн туура келүүсүнө;

- аңчылык эрежелерин, мөөнөттөрүн жана ыкмаларын бузуу, аңчылык продукциясын жана жаныбарлар менен өсүмдүк дүйнөсүнө зыян келтирүүчү башка укукка жат аракеттерди колдонуу фактыларын аныктоого, бөгөт коюуга жана алдын алууга;

- выполнением биотехнических мероприятий, включая мероприятия по реконструкции охотничьих угодий, улучшению условий обитания охотничьих животных, искусственному разведению дичи;

- готовностью организаций, горноспасательных, газоспасательных и противодантных формирований, аварийно-спасательных служб к ликвидации последствий возможных аварий;

- разработкой, изготовлением, испытанием, хранением, учетом, использованием и уничтожением промышленных взрывчатых материалов, простейших взрывчатых веществ, оборудования и приборов, используемых при взрывных работах;

- строительством и эксплуатацией подземных транспортных и гидротехнических объектов, эксплуатацией хвостовых, гидроотвальных и шламовых хозяйств;

- использованием отработанных горных выработок и естественных подземных полостей для хозяйственных нужд;

- правильностью отнесения производств к соответствующим категориям по взрывной, взрывопожарной опасности и правильностью перевода производств из одной категории в другую, соответствием применяемого оборудования категории и группе взрывоопасных смесей и классу взрывоопасных зон, устанавливает по представлению организации категории шахт (рудников) по газу, относит их к опасным по пыли, внезапным выбросам пород, руд, угля и газа, горным ударам и утверждает перевод шахт (рудников) из одной категории в другую;

- правильной организацией ведомственных служб промышленной безопасности (производственного контроля), соответствием работников этих служб квалификационным требованиям, а также полнотой проводимой ими работы;

- правильным ведением всех видов геологоразведочных, горных и буровых работ в части соблюдения технических регламентов и установления параметров всех видов предохранительных целиков, связанных с обеспечением безопасности и предотвращением обрушения горных выработок;

- выполнением условий действия лицензий, разрешений, свидетельств и согласований по видам деятельности;

- рациональным использованием топлива, газа, электрической и тепловой энергии при их производстве, передаче, распределении и потреблении;

- соответствием нормам, техническим регламентам и другим нормативным правовым актам в части эффективности и безопасности эксплуатации вновь изготавливаемого, реконструируемого, отремонтированного и поставляемого энергооборудования, за проведением предприятиями, организациями и учреждениями энергетических испытаний действующих и вводимых в действие, а также реконструируемых и модернизируемых энергоемких установок и оборудования;

- балдар эмгегин пайдаланууга;

- менчигинин түрүнө, ведомстволук таандыгына карабастан ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын, ошондой эле кызмат адамдарынын, жеке адамдардын өрт коопсуздугунун ченемдерин жана эрежелерин аткарышына;

- товарлардын, жумуштардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн өрт коопсуздугунун талаптарына туура келишине.

2) колдоо функциялары:

- ыйгарым укуктуу органдар менен биргеликте атомдук жана радиациялык коопсуздук жаатында контролдоо жана көзөмөл жүргүзүү маселелери боюнча Атомдук энергия боюнча эл аралык агенттик (МАГАТЭ) менен техникалык кызматташтыкты жүзөгө ашырат;

- экологиялык жана техникалык коопсуздукка тиешелүү маселелер боюнча комиссиялардын ишине катышуу үчүн Мамэкотехинспекциянын өкүлдөрүн дайындайт;

- жерлерди бир категориядан башкасына жана жерди бир түрдөн экинчисине өткөрүүдө (трансформациялоодо) тиешелүү документтерди макулдашууга катышат;

- жер маселелери боюнча талаштарды кароого катышат.

- системалар аралык, системалык, жергиликтүү авариялардын жана энергосистемалардын ишинде технологиялык бузуулардын, андан ары ушул өндүү бузуулардын алдын алуу боюнча иш-чараларды иштеп чыгуу менен анын себептерин жана кесепеттерин дароо иликтөө жана четтетүүгө, ошондой эле энергия жабдууларды, энергетикалык ишканалардын жана керектөөчүлөрдүн электр берүү линияларын эксплуатациялоого берүүгө катышат;

- аныкталган бузуулардын жагдайларын, себептерин талдайт, аларды жоюу жана жарандардын бузулган укуктарын калыбына келтирүү боюнча контролдукту жүргүзөт;

- өндүрүш жаракаттарынын жана кесиптик оорулардын абалын жана себептерин талдоого катышат, алардын алдын алуу боюнча сунуштарды иштеп чыгат;

- кызматчылардын эмгек укуктары жөнүндө түшүндүрүү ишин жүргүзөт, эмгекти коргоо боюнча жумуш берүүчүлөрдү жана кызматчыларды окутууга көмөк көрсөтөт;

- менчигинин түрүнө, ведомстволук таандыктыгына карабастан коопсуздук жана энергиялык коопсуздук маселелери боюнча кооптуу өндүрүш объектисинин жана энергия үнөмдөөчү уюмдардын жетекчилеринин, персоналдарынын жана керектөөчүлөрдүн билимин текшерүүнү жүргүзөт;

- электр жана жылуулук энергиясын өндүрүүдө, берүүдө жана керектөөдө кырсыктардын, бөөдө кырсыктардын себептерине жана жагдайларына белгиленген тартипте техникалык иликтөө жүргүзөт;

- проводит проверку знаний руководителей и персонала опасного производственного объекта и энергоснабжающих организаций и потребителей, независимо от форм собственности и ведомственной принадлежности, по вопросам знаний в области промышленной безопасности и энергобезопасности;

- проводит в установленном порядке техническое расследование причин и обстоятельств аварий, несчастных случаев на производстве, передаче и потреблении электрической и тепловой энергии;

- принимает решения по всем вопросам, связанным с повышенными требованиями по электрической безопасности и требующим специальной подготовки персонала;

- взаимодействует и привлекает уполномоченные органы к проведению инструментального замера выбросов, сбросов, загрязнений почвы, радиации при осуществлении функции надзора и контроля;

- ведет реестр:

технических устройств, применяемых на опасном производственном объекте, определенных техническими регламентами;

объектов строительства и изменений существующих объектов недвижимости, осуществляет инспекционный контроль качества строительно-монтажных работ за объектами, внесенными в реестр, с последующим их приемом в эксплуатацию, за производством и качеством применяемых строительных материалов, конструкций и изделий, за соблюдением требований законодательных и нормативных документов и утвержденных генеральных планов городов и населенных пунктов, разработанной проектной документации для строительства объектов;

выданных лицензий, заключений и других разрешительных документов, выданных государственными органами в области экологической и технической безопасности.

5. Права Госэкотехинспекции

8. Госэкотехинспекция имеет право:

- в экстренных случаях, связанных с обеспечением жизни и здоровья людей, (угроза или возникновение аварии экологического и техногенного характера) незамедлительно проводить проверки без получения письменного направления, независимо от времени суток, с целью выявления причин и источников недопустимого воздействия на состояние здоровья людей и окружающей среды, принятия мер по их устранению;

- вносить в государственные органы, юридическим лицам, независимо от форм собственности, и физическим лицам обязательные для исполнения предписания (уведомления, указания) об устранении выявленных при проверке нарушений требований экологической и технической безопасности;

- требовать устранения нарушений в срок, обоснованный с учетом характера нарушения;

- электр коопсуздугу боюнча жогорулатылган талаптар менен байланышкан жана персоналдын атайын даярдыгын талап кылуучу бардык маселелер боюнча чечимдерди кабыл алат;

- көзөмөлдөө жана контролдоо функцияларын ишке ашырууда ыргыгууларды, чыгарууларды, топурактын булганууларын, радиацияны аспаптык өлчөөгө ыйгарым укуктуу органдар менен өз ара аракеттенет жана тартат;

- төмөнкүлөрдүн реестрин жүргүзөт:

техникалык регламенттер менен аныкталган кооптуу өндүрүштүк объектте колдонулуучу техникалык түзүлүштөрдүн;

курулуш объекттеринин жана колдонуудагы кыймылсыз мүлк объекттерине өзгөртүүлөрдү, кийин аларды найдаланууга кабыл алуу менен реестрге киргизилген объекттерге, колдонулуучу курулуш материалдарынын, конструкциялардын жана буюмдардын чыгарылышына жана сапатына, мыйзамдык жана ченемдик документтердин, шаарлардын жана калктуу конуштардын бекитилген негизги пландарынын, объекттерди куруу үчүн иштелип чыккан документтердин талаптарынын сакталышына, курулуш-монтаждоо иштеринин сапатын инспекциялык контролдоону ишке ашырат;

берилген лицензиялардын, корутундулардын жана экологиялык жана техникалык коопсуздук жаатындагы мамлекеттик органдар берген уруксат берүүчү документтердин.

5. Мамэкоптехинспекциянын укуктары

8. Мамэкоптехинспекция төмөнкү укуктарга ээ:

- адамдардын өмүрүн жана ден соолугун камсыз кылуу менен байланышкан шашылыш учурларда (экологиялык жана техногендик мүнөздөгү авария же коркунуч пайда болгондо) сукканын убактысына көз карандысыз калктын ден соолугуна жана курчап турган чөйрөнүн абалына жол берилбес таасирлердин себебин жана булагын аныктоо жана аларды жоюуга чараларды көрүү максатында, жазуу жүзүндөгү жолдомосуз дароо текшерүү жүргүзүүгө;

- текшерүүдө экологиялык жана техникалык коопсуздуктун талаптарынын аныкталган бузууларын жоюу тууралуу милдеттүү түрдө аткарууга тийиштүү болгон жазма буйрукту (билдирүүнү, көрсөтмөнү) мамлекеттик органдарга, менчигинин түрүнө карабастан юридикалык жактарга жана жеке адамдарга берүүгө;

- мыйзам бузуунун мүнөзүн эске алуу менен негизделген мөөнөттө мыйзам бузууларды жоюуну талап кылууга;

- администрациялык укук бузуулар туурасында материалдарды кароого, юридикалык жана жеке жактарга, кызмат адамдарына жана кызматкерлерге айыптарды жана өзүнүн ыйгарым укуктарынын чегинде

- рассматривать материалы об административных правонарушениях, налагать на юридических и физических лиц, должностных лиц и работников штрафы и другие виды административных взысканий в пределах предоставленных полномочий;

- передавать материалы в надзорные, судебные и правоохранительные органы для рассмотрения вопроса о привлечении лиц, допустивших нарушения, к ответственности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

- создавать в установленном порядке рабочие группы из числа экспертов и специалистов для рассмотрения вопросов в пределах своей компетенции;

- назначать в случае необходимости проведение органами государственного управления, организациями контрольных испытаний оборудования и материалов, контрольных анализов рабочей и окружающей среды, а также освидетельствование оборудования в пределах действующих правил;

- привлекать по согласованию с органами государственного управления республики, организациями, научно-исследовательскими и проектно-конструкторскими институтами их специалистов для проведения проверок, независимых экспертиз и разработок, связанных с безопасностью производств, объектов и работ;

- запрашивать и безвозмездно получать от руководителей и иных должностных лиц органов государственного управления, юридических и физических лиц документы, объяснения, информацию, необходимые для выполнения надзорных и контрольных функций, сведения о состоянии экологической и технической безопасности, причинах производственного травматизма, приходе, расходе и обеспечении сохранности взрывчатых материалов и химических веществ;

- в установленном порядке вносить представления в государственные органы (лицензиарам) о приостановлении действия лицензий, либо их отзыве, разрешений и свидетельств в случае невыполнения условий действия разрешения (свидетельства), либо выявления грубых нарушений требований экологической и технической безопасности, если это не влечет за собой уголовную ответственность, а также о приостановлении действия удостоверений;

- приостанавливать или запрещать в установленном законом порядке: эксплуатацию объектов (работы), отдельных производственных подразделений и оборудования юридических и физических лиц, при нарушении требований экологической и технической безопасности, создающих угрозу жизни и здоровью людей, окружающей среде;

самовольное строительство объектов и эксплуатацию объектов без утвержденного акта приемки, а также строительство, реконструкцию, расширение, техническое перевооружение и эксплуатацию объекта и другие работы, осуществляемые с нарушением требований законодательных и других нормативных документов;

ввоз, а также транзит (дальнейшую транспортировку) экологически

администрациялык башка түрдөгү жаза төлөөлөрдү салууга;

- бузууга жол берген адамдарды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликке тартуу жөнүндө маселени кароо үчүн көзөмөл, сот жана укук коргоо органдарына материалдарды берүүгө;

- өзүнүн компетенциясынын чегинде маселелерди кароо үчүн эксперттерден жана адистерден турган жумушчу топторун белгиленген тартипте түзүүгө;

- зарыл учурларда мамлекеттик башкаруу органдары, жабдууларды жана материалдарды контролдук сыноо жүргүзгөн уюмдар тарабынан жумушту жана айлана-чөйрөнү контролдоо анализдерин өткөрүүнү уюштурууга, ошондой эле колдонуудагы эрежелер чегинде жабдууларды карап текшерүүгө;

- республиканын мамлекеттик башкаруу органдарынын, уюмдардын, илимий-изилдөө жана конструктордук-долбоорлоо институттарынын макулдугу менен алардын адистеринин текшерүүлөрдү жүргүзүү, өндүрүштүн, объекттердин жана жумуштардын коопсуздугуна байланышкан көз карандысыз экспертизаны жана иштеп чыгууларды жүргүзүүгө тартууга;

- башка мамлекеттик башкаруу органдарынын жетекчилеринен жана кызмат адамдарынан, юридикалык жана жеке жактардан экологиялык жана техникалык коопсуздуктун абалы жөнүндө маалыматты, өндүрүштүк мертинүүлөрдүн себептери, жарылуучу материалдар менен химиялык заттардын чыгымдалышы жана алардын сакталышын камсыздоо жөнүндө маалыматтарды суроого жана акысыз алууга;

- мамлекеттик органдарга (лицензиарларга) лицензиянын жарактуулугун токтотуу жөнүндө, же аларды кайрып алуу, уруксат берүүнүн (күбөлүктүн) колдонулуу шарттарын аткарбаган, же болбосо экологиялык жана техникалык коопсуздуктун талаптарын одоно бузуу аныкталган учурда, эгер бул кылмыштык жоопкерчиликке кириптер кылбаса, ошондой эле күбөлүктөрдүн колдонулуусун токтотуу сунуштарын белгиленген тартипте киргизүүгө;

- мыйзамда белгиленген тартипте төмөнкүлөргө тыюу салат:

адамдардын өмүрүнө жана ден соолугуна, курчап турган чөйрөгө коркунуч жаратуучу, экологиялык жана техникалык коопсуздуктун талаптарын бузууда объекттерди (жумуштарды), өндүрүштүк бөлүмдөрдү жана юридикалык жана жеке адамдардын жабдууларын эксплуатациялоого;

кабыл алуунун бекитилген актысы болбогон объекттерди өз алдынча курууга, ошондой эле мыйзамдык жана башка ченемдик документтердин талаптарын бузуу менен жүргүзүлгөн курулуштарга, реконструкцияларга кенейтүүлөргө, техникалык жабдуулар менен кайра жабдууга жана объектти эксплуатациялоого жана башка жумуштарга;

экологиялык ченемдерди жана эрежелерди бузуу менен экологиялык

опасных грузов (изделий), сырьевых ресурсов, осуществляемых с нарушением экологических норм и правил, производство и использование продукции, веществ и материалов, запрещенных законодательством Кыргызской Республики, применение которых приводит к загрязнению или деградации природной среды, наносит ущерб здоровью людей и животных в соответствии с законодательством;

по согласованию с научными организациями и другими уполномоченными органами ввоз, вывоз, выпуск, расселение и акклиматизацию животных и растений, могущих повлечь за собой причинение ущерба обитающим (произрастающим) на территории республики объектам животного и растительного мира или нанесение вреда здоровью людей;

- проводить проверку, осмотр, задержание и изъятие документов, орудий (предметов) совершения правонарушений природоохранного законодательства, транспортных средств, незаконно добытых объектов природы, в том числе животного и растительного мира, в порядке, установленном законодательством;

- принимать от государственных органов, общественных организаций и объединений, а также физических лиц задержанные, изъятые или конфискованные, в установленном законодательством порядке, незаконно добытые объекты или продукцию животного и растительного мира (в том числе лесную, охотничью и другую), а также изделия из них для хранения и транспортировки и дальнейшей реализации в установленном порядке;

- вносить предложения руководителям министерств, административных ведомств, хозяйствующих субъектов о создании на подведомственных объектах пунктов (постов) (передвижных) контроля за выбросами (сбросами) загрязняющих веществ в окружающую среду;

- проводить проверку правильности расчетов сумм платы, производимых хозяйствующими субъектами за:

возмещение потерь сельскохозяйственного производства;

пользование природными ресурсами растительного и животного мира, трофеи диких животных для иностранных охотников, сбросы, выбросы загрязняющих веществ;

размещение отходов в окружающей среде на соответствие фактическим и нормативно-разрешительным документам;

- снимать с производства электрическое и теплоиспользующее оборудование, не удовлетворяющее требованиям эффективной и надежной его эксплуатации, а также безопасности обслуживания;

- предъявлять иски в суд о принудительном изъятии земельных участков, используемых не по целевому назначению либо используемых с нарушением земельного законодательства Кыргызской Республики, за исключением случаев, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики;

- приглашать руководителей и иных должностных лиц организаций, а также граждан для объяснений по поводу нарушений экологической и технической безопасности;

жактан кооптуу жүктөрдү (буюмдарды), чийки зат ресурстарын ташууга, ошондой эле алардын транзитине (андан ары транспорттоого), мыйзамдарга ылайык аларды колдонуу табигый чөйрөнүн булгануусуна же жакырланышына алып келген, адамдардын жана жаныбарлардын ден соолугуна зыян келтирген, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында тыюу салынган продукцияны, заттарды жана материалдарды өндүрүүгө жана колдонууга;

илимий уюмдар менен макулдашуу боюнча республиканын аймагында жашаган (өсүп келе жаткан) жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүнүн объекттерине зыян келтирүүчү же адамдардын ден соолугуна зыян келтире турган жаныбарларды жана өсүмдүктөрдү алып келүүгө, алып чыгууга, чыгарууга, жайгаштырууга жана климатташуусуна;

- жаратылышты коргоо мыйзамдарындагы, транспорт каражаттары, жаратылыштын мыйзамсыз табылган объекттерин, анын ичинде жаныбар жана өсүмдүктөр дүйнөсүндөгү укук бузуу документтерин, куралдарын (предметтерин) мыйзамдарда белгиленген тартипте текшерүүгө, кароого, кармоого жана документтерди алууга;

- мамлекеттик органдардан, коомдук уюмдардан жана бирикмелерден, ошондой эле жеке адамдардан кармалган, алынган же мыйзамда белгиленген тартипте конфискацияланган, мыйзамсыз жол менен алынган объекттерди же жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүнүн (анын ичинде токой, аңчылык жана башка) продукциясын, ошондой эле алардан алынган буюмдарды сактоого жана транспорттоого жана белгиленген тартипте сатуу үчүн кабыл алууга;

- министрликтердин, администрациялык ведомстволордун, чарбакер субъекттердин жетекчилерине ведомстволук объекттерде курчап турган чөйрөгө булгоочу заттардын чыгарылышын (ыргытылышын) контролдоо пункттарын (көчмө) (постторун) түзүү жөнүндө сунуштарды киргизүүгө;

- чарбакер субъекттерде өндүрүлгөн төмөнкүлөр үчүн акы төлөө суммасынын эсебинин тууралыгына контролдук жүргүзүүгө;

айыл чарба өндүрүшүнүн жоготууларынын ордун толтуруу;

жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүнүн жаратылыш ресурстарын пайдалануу, чет өлкөлүк мергенчилер үчүн жапайы жаныбарлардын олжолору, булгоочу заттардын чыгарылышы, ыргытылышы;

иш жүзүндө жана ченемдик-уруксат берүү документтерге ылайык курчап турган чөйрөдө калдыктарды жайгаштыруу;

- өндүрүштөн натыйжалуу жана ишенимдүү эксплуатациялоонун, ошондой эле кызмат көрсөтүүнүн коопсуздугун талаптарын канааттандырбаган' электрдик жана жылуулук чыгаруучу жабдууларды алып салууга;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, Кыргыз Республикасынын жер мыйзамдарын бузуу менен же максаттуу багытында эмес пайдаланылган жер участокторунун мажбурлап

- вносить представления руководителям министерств, ведомств и организаций о привлечении к дисциплинарной ответственности должностных лиц, систематически нарушающих требования экологической и технической безопасности;

- на ношение форменной одежды утвержденного образца со знаками различия, хранение, ношение и использование огнестрельного оружия и специальных средств в порядке, установленном законодательством;

- создавать сеть общественных (внештатных) инспекторов по экологической и технической безопасности;

- осуществлять в пределах своей компетенции международное сотрудничество и выступать в качестве участника (члена) в международных организациях в установленном порядке;

- вносить в Правительство Кыргызской Республики предложения:

по совершенствованию контрольно-надзорной деятельности в области экологической и технической безопасности.

о заслушивании на заседаниях Правительства Кыргызской Республики отчетов руководителей министерств, административных ведомств, местных государственных администраций и органов местного самоуправления, хозяйствующих субъектов по вопросам экологической и технической безопасности;

об отмене противоречащих законодательству в области экологической и технической безопасности решений Правительства Кыргызской Республики, министерств, административных ведомств, местных государственных администраций и органов местного самоуправления.

6. Организация работы Госэкотехинспекции

9. Госэкотехинспекцию возглавляет директор, который является Главным государственным инспектором по экологической и технической безопасности Кыргызской Республики.

10. Директор Госэкотехинспекции назначается на должность и освобождается от должности Премьер-министром Кыргызской Республики.

11. В Госэкотехинспекции учреждена должность Статс-секретаря.

Порядок назначения, освобождения от должности, функции и полномочия статс-секретаря определяются в установленном законодательством Кыргызской Республики порядке.

12. Директор Госэкотехинспекции имеет заместителей.

Заместители директора Госэкотехинспекции назначаются на должность и освобождаются от должности Премьер-министром Кыргызской Республики по представлению директора Госэкотехинспекции и являются заместителями Главного государственного инспектора по экологической и технической безопасности Кыргызской Республики.

Исполнение обязанностей директора Госэкотехинспекции в его отсутствие

алынгандыгы жөнүндө сотко билдирүүгө;

- экологиялык жана техникалык коопсуздуктун бузулушу боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү үчүн уюмдардын жетекчилерин жана башка кызмат адамдарын, ошондой эле жарандарды чакырууга;

- экологиялык жана техникалык коопсуздуктун талаптарын системалуу түрдө бузуп жаткан кызмат адамдарын тартиптик жоопкерчиликке тартуу жөнүндө сунушту министрликтердин, ведомстволордун жана уюмдардын жетекчилерине киргизүүгө;

- мыйзамда белгиленген тартипте айырмалоо белгилери бар бекитилген үлгүдөгү форманы кийин жүрүүгө, ок атуучу куралды жана атайын каражаттарды мыйзам чегинде сактоого, алып жүрүүгө жана колдонууга;

- экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча коомдук (штаттан тышкары) инспекторлор тармагын түзүүгө;

- өзүнүн компетенциясынын чегинде эл аралык кызматташууну ишке ашырууга жана эл аралык уюмдарда катышуучу (мүчө) катарында белгиленген тартипте чыгууга;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө төмөнкү сунуштарды киргизүүгө:

- экологиялык жана техникалык коопсуздук чөйрөсүндө контролдоо-көзөмөлдөө иштерин өркүндөтүү боюнча;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жыйындарында министрликтердин, администрациялык ведомстволордун, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, чарбакер субъекттердин жетекчилеринин экологиялык жана техникалык коопсуздук маселелери боюнча отчетторун угуу жөнүндө;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн, министрликтердин, администрациялык ведомстволордун, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын экологиялык жана техникалык коопсуздук жаатындагы мыйзамга каршы келген чечимдерин токтотуу тууралуу.

6. Мамэкотехинспекциянын ишин уюштуруу

9. Мамэкотехинспекцияны Кыргыз Республикасынын экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча башкы мамлекеттик инспектору болуп саналган директор жетектейт.

10. Мамэкотехинспекциянын директору Кыргыз Республикасынын Премьер-министри тарабынан кызматка дайындалат жана кызматтан бошотулат.

11. Мамэкотехинспекцияда Статс-катчынын кызмат орду түзүлгөн.

Статс-катчынын кызмат ордуна дайындоонун, бошотуунун тартиби,

возлагается на одного из его заместителей.

13. Директор Госэкотехинспекции:

- осуществляет общее руководство деятельностью Госэкотехинспекции и несет персональную ответственность за выполнение возложенных на Госэкотехинспекцию задач;

- представляет Госэкотехинспекцию в отношениях с другими государственными органами, предприятиями, учреждениями и организациями Кыргызской Республики и иностранных государств;

- распределяет обязанности между заместителями директора;

- утверждает структуру, штатное расписание центрального аппарата Госэкотехинспекции, региональных подразделений в пределах установленных норм фонда оплаты труда и предельной штатной численности работников Госэкотехинспекции;

- утверждает положения о структурных подразделениях центрального аппарата и региональных подразделений Госэкотехинспекции;

- применяет установленные законодательством виды дисциплинарных взысканий в отношении работников системы Госэкотехинспекции;

- издает приказы и распоряжения;

- при необходимости образует комиссию оперативного реагирования по жалобам и заявлениям;

- отменяет противоречащие законодательству решения Госэкотехинспекции, а также структурных подразделений;

- награждает работников системы Госэкотехинспекции ведомственными наградами;

- представляет в установленном порядке особо отличившихся работников системы Госэкотехинспекции к награждению государственными и иными наградами Кыргызской Республики;

- по согласованию с уполномоченным государственным органом в сфере государственной службы возлагает на статс-секретаря выполнение отдельных функциональных обязанностей, отнесенных к компетенции Госэкотехинспекции;

- в установленном порядке назначает на должность и освобождает от должности сотрудников Госэкотехинспекции;

- осуществляет другие полномочия в соответствии с законодательством.

14. Руководители структурных подразделений центрального аппарата Госэкотехинспекции являются главными государственными инспекторами по направлениям безопасности. Работники Госэкотехинспекции, наделенные правами осуществлять государственное инспектирование, являются государственными инспекторами по направлениям безопасности и несут персональную ответственность за выполнение возложенных на них обязанностей.

Должностные лица, наделенные правом инспектирования, имеют именные печати, выдаваемые в порядке, установленном директором Госэкотехинспекции.

функциялары жана ыйгарым укуктары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте аныкталат.

12. Мамэкотехинспекциянын директорунун орун басарлары болот.

Мамэкотехинспекциянын директорунун орун басарлары Мамэкотехинспекциянын директорунун сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Премьер-министри тарабынан кызматка дайындалышат жана бошотулушат жана Кыргыз Республикасынын экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча башкы мамлекеттик инспекторунун орун басарлары болуп эсептелишет.

Мамэкотехинспекциянын директорунун милдетин аткаруу ал жок болгон учурда анын орун басарларынын бирине жүктөлөт.

13. Мамэкотехинспекциянын директору:

- Мамэкотехинспекциянын ишин жалпы жетекчиликке алат жана Мамэкотехинспекцияга жүктөлгөн милдеттерди аткаруу үчүн жеке жоопкерчиликтүү болот;

- Кыргыз Республикасынын жана чет мамлекеттердин башка мамлекеттик органдары, ишканалары, мекемелери жана уюмдары менен болгон мамилелерде Мамэкотехинспекциянын атынан чыгат;

- директордун орун басарларынын ортосунда милдеттерди бөлүштүрөт;

- Мамэкотехинспекциянын борбордук аппаратынын, региондук бөлүмдөрүнүн түзүмүн, штаттык расписаниесин Мамэкотехинспекциянын кызматкерлеринин эмгекке акы төлөө фондунун белгиленген ченемдеринин жана чектүү штаттык санынын чектеринде бекитет;

- Мамэкотехинспекциянын борбордук аппаратынын түзүмдүк бөлүмдөрү жана региондук бөлүмдөрү жөнүндө жоболорду бекитет;

- Мамэкотехинспекция системасынын кызматкерлерине карата тартип жазасынын мыйзамда белгиленген түрлөрүн колдонот;

- приказдарды жана буйруктарды чыгарат;

- зарыл болгон учурда даттануулар жана арыздар боюнча ыкчам жооп кайтаруу комиссиясын түзөт;

- Мамэкотехинспекциянын, ошондой эле түзүмдүк бөлүмдөрдүн мыйзамдарга каршы келген чечимдерин жокко чыгарат;

- Мамэкотехинспекция системасынын кызматкерлерин ведомстволук сыйлыктар менен сыйлайт;

- Мамэкотехинспекция системасынын өзгөчө айырмаланган кызматкерлерин белгиленген тартипте Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жана башка сыйлыктары менен сыйлоого көрсөтөт;

- мамлекеттик кызмат чөйрөсүндө ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашуу боюнча Мамэкотехинспекциянын компетенциясына кирген айрым функционалдык милдеттерди аткарууну статс-катчыга жүктөйт;

- Мамэкотехинспекциянын кызматкерлерин белгиленген тартипте

15. В целях согласованного взаимодействия с общественностью при Госэкотехинспекции создается Общественный наблюдательный совет.

Деятельность Общественного наблюдательного совета осуществляется в соответствии с Положением об общественном наблюдательном совете при государственном органе.

16. В Госэкотехинспекции образуется коллегия, в состав которой входит 9 человек, включая директора, статс-секретаря и заместителей, входящих в коллегия по должности, представителя Аппарата Правительства Кыргызской Республики и руководителей структурных подразделений.

Члены коллегии утверждаются Премьер-министром Кыргызской Республики по представлению директора Госэкотехинспекции.

Положение о коллегии утверждается директором Госэкотехинспекции.

17. В Госэкотехинспекции образуется технический совет по вопросам экологической и технической безопасности, предупреждения аварийности, производственного травматизма и другим вопросам, отнесенным к компетенции Госэкотехинспекции.

Состав технического совета и положение о нем утверждаются директором Госэкотехинспекции.

18. Должностные лица Госэкотехинспекции используют бланки предписаний и формы отчетности, утвержденные в установленном порядке.

Должностные лица Госэкотехинспекции имеют удостоверения единого образца, а также печать с личным номером.

Должностные лица Госэкотехинспекции при исполнении служебных обязанностей должны носить установленную для них форму со знаками различия соответственно занимаемой должности.

19. Правовая и социальная защита работников органов Госэкотехинспекции регулируется Трудовым кодексом Кыргызской Республики, Законом Кыргызской Республики «О государственной службе» и другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

7. Ответственность

20. Должностные лица Госэкотехинспекции в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения возложенных на них должностных обязанностей, совершения противоправных действий (бездействий) несут дисциплинарную, административную, материальную и уголовную ответственность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

21. Действия сотрудников Госэкотехинспекции могут быть обжалованы в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

кызматка дайындайт жана кызматтан бошотот;

- мыйзамдарга ылайык башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

14. Мамэкотехинспекциянын борбордук аппаратынын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жетекчилери коопсуздук багыттары боюнча башкы мамлекеттик инспекторлор болуп саналышат. Мамэкотехинспекциянын мамлекеттик инспекциялоону ишке ашыруу укуктары берилген кызматкерлери коопсуздуктун багыттары боюнча мамлекеттик инспекторлор болуп саналышат жана аларга жүктөлгөн милдеттердин аткарылышы үчүн жеке жоопкерчиликтүү болушат.

Инспекциялоону ишке ашыруу укуктарына ээ болгон кызмат адамдарынын Мамэкотехинспекциянын директору тарабынан белгиленген тартипте берилүүчү өз аты жазылган мөөрлөрү болот.

15. Коомчулук менен өз ара макулдашылган аракеттерди түзүү максатында Мамэкотехинспекциянын алдында Коомдук байкоочу кеңеш түзүлөт.

Коомдук байкоочу кеңештин иши мамлекеттик органга караштуу Коомдук байкоочу кеңеш жөнүндө жобого ылайык жүзөгө ашырылат.

16. Мамэкотехинспекцияда курамы 9 адамдан турган коллегия түзүлөт, анын курамына директор, статс-катчы жана директордун орун басарлары кызматы боюнча, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Аппаратынын өкүлү жана түзүмдүк бөлүмдөрдүн жетекчилери кирет.

Коллегиянын мүчөлөрү Мамэкотехинспекциянын директорунун сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Премьер-министри тарабынан бекитилет.

Коллегия жөнүндө жобо Мамэкотехинспекциянын директору тарабынан бекитилет.

17. Мамэкотехинспекцияда экологиялык жана техникалык коопсуздук, кырсыктын, өндүрүштүк жаракаттын алдын алуу маселелери жана Мамэкотехинспекциянын компетенциясына кирген башка маселелер боюнча техникалык кеңеш түзүлөт.

Техникалык кеңештин курамы жана ал жөнүндө жобо Мамэкотехинспекциянын директору тарабынан бекитилет.

18. Мамэкотехинспекциянын кызмат адамдары белгиленген тартипте бекитилген жазма буйруктардын бланктарын жана отчеттуулук формаларын пайдаланышат.

Мамэкотехинспекциянын кызмат адамдары бирдей үлгүдөгү күбөлүктөргө, ошондой эле жеке номери бар мөөрлөргө ээ болушат.

Мамэкотехинспекциянын кызмат адамдары кызматтык милдеттерин аткаруу учурунда ээлеген кызматтарына жараша айырмалоочу белгилери бар, алар үчүн белгиленген форманы кийип жүрүүгө тийиш.

19. Мамэкотехинспекциянын органдарынын кызматкерлерин укуктук жана социалдык жактан коргоо Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик кызмат жөнүндө”

8. Имущество и финансы

22. Бухгалтерский, статистический учет и отчетность по основной деятельности Госэкотехинспекции ведутся в установленном законодательством порядке.

23. Финансирование Госэкотехинспекции осуществляется из:

- республиканского бюджета;
- иных источников, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

9. Реорганизация и ликвидация

24. Реорганизация и ликвидация деятельности Госэкотехинспекции, порядок распределения имущества в случае ликвидации или реорганизации осуществляются в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

25. В случае прекращения деятельности, документы Госэкотехинспекции хранятся и используются в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О Национальном архивном фонде Кыргызской Республики».

Мыйзамы жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актылары менен жөнгө салынат.

7. Жоопкерчилик

20. Мамэкотехинспекциянын кызмат адамдары аларга жүктөлгөн кызматтык милдеттерин аткарбаган же тиешелүү түрдө аткарбаган, мыйзамга каршы аракеттерди жасаган (аракет кылбаган) учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык тартип, администрациялык, материалдык жана кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылышат.

21. Мамэкотехинспекциянын кызматкерлеринин аракеттерине Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте даттанылышы мүмкүн.

8. Мүлк жана финансы

22 Мамэкотехинспекциянын негизги иши боюнча бухгалтердик, статистикалык эсепке алуу жана отчеттуулук мыйзамдарда белгиленген тартипте жүргүзүлөт.

23. Мамэкотехинспекцияны каржылоо төмөнкүлөрдөн ишке ашырылат:

- республикалык бюджеттен;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка булактардан.

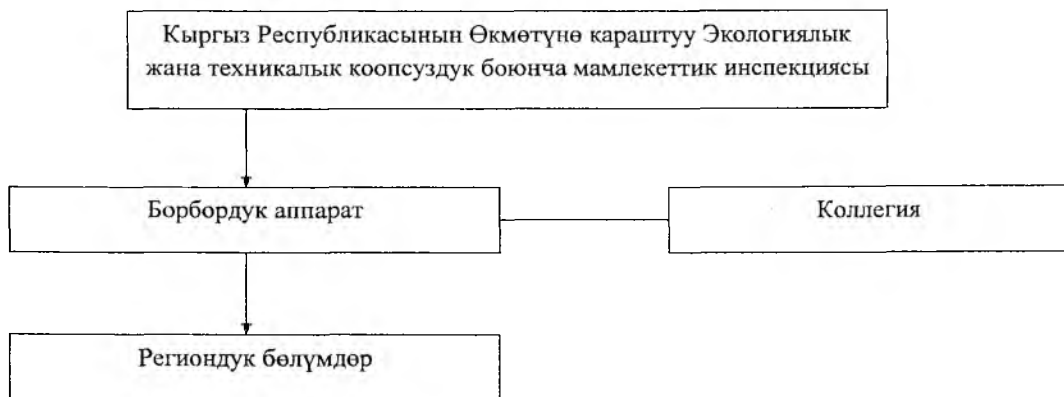
9. Кайра уюштуруу жана жоюу

24. Мамэкотехинспекциянын ишин кайра уюштуруу жана жоюу, аны жоюу же кайра уюштуруу учурунда мүлктү бөлүштүрүү тартиби Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүргүзүлөт.

25. Иши токтотулган учурда Мамэкотехинспекциянын документтери “Кыргыз Республикасынын улуттук архив фондусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык сакталат жана колдонулат

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Экологиялык жана техникалык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекциясынын башкаруу схемасы

**Схема управления
Государственной инспекции по экологической и технической безопасности при Правительстве Кыргызской Республики**

